

Franklin Roosevelt

«Onun başarmağa çalıştığı dava, ne Almanlarınkine, ne de Sovyetlerininkine benzemez»

Onun kurdu-
ğu müesseseler-
den, günlük na-
fakasını temin
eden binlerce in-
san vardır ki
bir el hareke-
tiyle bütün bu
kütelleri açığa
mukaddim etmek
de doğru ol-
maz.

İş hayatındaki
lütümlar ve te-
cabbüsün don-
ma-
zı, her zaman gelir ki milyonlar ayma
gıdılarını elbise giymeleri neticele-
nebilir.

En doğrusu sermaye ile mesainin elele
verip iktisadi sistemi kurmasıdır ki
bunun maksad olan hal tarzını Sovyet-
ler tecrübe etmişlerdir. Fakat kim te-
min edemez ki Amerikalılar gibi çalı-
şan bir millet ve onun kadar müte-
cebbis insanlar, bakir bir toprak par-
çasını dünyanın en müteakki ve zen-
gin bir kat'ası haline sokmak kudretini
gösterdikten sonra Rusyadaki elim bi-
metkârlık vaziyetine tahammül etsin.

Ve esasen Mr. Roosevelt de bunu pe-
kâlâ takdir ettiğinden ki fiat tespiti
ve saire gibi merhem kabilinden ve
muavakkat tedbirlerden başka hiç bir
kaymetli olmayan usullere değil; say ve
emelle kazanca aramada müvazenenin
tabii ve iktisadî kaidelerine dayanarak
gösterdikten sonra Rusyadaki elim bi-
metkârlık vaziyetine tahammül etsin.

Roosevelt idaresinin garibelerinden
birini buraya nakletmezsen kendime
bir nevi videdan azabı duyacağımı za-
hibim. Bu garibe şudur:

Her tacir, her kâr eden şahıs, milyo-
ner olsun, müflis olsun, kârını yalnız
devlete açığa bildirmekle değil, bütün
muamelâtını, dostla düşmana, uzak ya-
kın her ileri rakibine de aynı zaman-
da ilan etmekle mükellef tutulmuştur.

Ticaret, alış veriş, hatta içtimâî ha-
yat içinde şahsî durumlarına kadar en
mahrem surette tesir edecek bu usul-
ün mantıkla bir münaşebeti görece-
dim.

Maamafih şurası hemen hemen kat-
iyete yakın bir şekilde iddia olunabi-
li ki bu da Amerikanın güçlüğüle ya-
kasından siltığı içki yasağı gibi bir
garibeden başka bir şey değildir. Fakat
tıpkı içki yasağında olduğu gibi Ame-
rika halkı bundan da kendilerine göre
bir ibret ders almış bulunmaktadır.

Birçok zenginlerin ve kapitalistlerin
bu suretle foyalarının meydana çık-
ması, onların hükümeti tahakkümün
sarfına; halkın zenginlerin mevki-
lerinin müthiş sukutuna vesile olmuştur
ki Amerika iş hayatı için bu da
vâsi mikyasta bir temizlik teşkil et-
miştir.

Maamafih şurası da sayıyı dikkatli
ki bir cemiyet içinde kirli çamurların
meydana çıkmasını o cemiyet için mu-
hakkak suretle hayırlı olacağına göre
bir ibret ders almış bulunmaktadır.

Birçok zenginlerin ve kapitalistlerin
bu suretle foyalarının meydana çık-
ması, onların hükümeti tahakkümün
sarfına; halkın zenginlerin mevki-
lerinin müthiş sukutuna vesile olmuştur
ki Amerika iş hayatı için bu da
vâsi mikyasta bir temizlik teşkil et-
miştir.

Maamafih şurası da sayıyı dikkatli
ki bir cemiyet içinde kirli çamurların
meydana çıkmasını o cemiyet için mu-
hakkak suretle hayırlı olacağına göre
bir ibret ders almış bulunmaktadır.

Birçok zenginlerin ve kapitalistlerin
bu suretle foyalarının meydana çık-
ması, onların hükümeti tahakkümün
sarfına; halkın zenginlerin mevki-
lerinin müthiş sukutuna vesile olmuştur
ki Amerika iş hayatı için bu da
vâsi mikyasta bir temizlik teşkil et-
miştir.

Maamafih şurası da sayıyı dikkatli
ki bir cemiyet içinde kirli çamurların
meydana çıkmasını o cemiyet için mu-
hakkak suretle hayırlı olacağına göre
bir ibret ders almış bulunmaktadır.

Birçok zenginlerin ve kapitalistlerin
bu suretle foyalarının meydana çık-
ması, onların hükümeti tahakkümün
sarfına; halkın zenginlerin mevki-
lerinin müthiş sukutuna vesile olmuştur
ki Amerika iş hayatı için bu da
vâsi mikyasta bir temizlik teşkil et-
miştir.

Maamafih şurası da sayıyı dikkatli
ki bir cemiyet içinde kirli çamurların
meydana çıkmasını o cemiyet için mu-
hakkak suretle hayırlı olacağına göre
bir ibret ders almış bulunmaktadır.

Birçok zenginlerin ve kapitalistlerin
bu suretle foyalarının meydana çık-
ması, onların hükümeti tahakkümün
sarfına; halkın zenginlerin mevki-
lerinin müthiş sukutuna vesile olmuştur
ki Amerika iş hayatı için bu da
vâsi mikyasta bir temizlik teşkil et-
miştir.

Maamafih şurası da sayıyı dikkatli
ki bir cemiyet içinde kirli çamurların
meydana çıkmasını o cemiyet için mu-
hakkak suretle hayırlı olacağına göre
bir ibret ders almış bulunmaktadır.

Birçok zenginlerin ve kapitalistlerin
bu suretle foyalarının meydana çık-
ması, onların hükümeti tahakkümün
sarfına; halkın zenginlerin mevki-
lerinin müthiş sukutuna vesile olmuştur
ki Amerika iş hayatı için bu da
vâsi mikyasta bir temizlik teşkil et-
miştir.

Maamafih şurası da sayıyı dikkatli
ki bir cemiyet içinde kirli çamurların
meydana çıkmasını o cemiyet için mu-
hakkak suretle hayırlı olacağına göre
bir ibret ders almış bulunmaktadır.

Birçok zenginlerin ve kapitalistlerin
bu suretle foyalarının meydana çık-
ması, onların hükümeti tahakkümün
sarfına; halkın zenginlerin mevki-
lerinin müthiş sukutuna vesile olmuştur
ki Amerika iş hayatı için bu da
vâsi mikyasta bir temizlik teşkil et-
miştir.

Doğru değil mi?

Nöbetçi eczaneler gibi
nöbetçi doktorlara da
ihtiyac var

Son zamanlarda sık sık tekrerrir
ediyor: Geceleyin ani bir şekilde
rahatsızlanarak tedaviye ve amel-
yat edilmeye ihtiyacı olan hastalar
namına kapı kapı dolaşarak doktor
araman kimseler müracaatlarına
müspet cevap veren birini bulamı-
yorlar. Hemen her doktorun evinden
«yoktur», «rahatsızdır» cevabını
alıyorlar.

Halbuki doktorluk büyük feragati
icab ettiren bir meslektir. Sade mu-
ayyen bir zamanda vazife görme-
kten ibaret değildir. Vatandaşların
müskül zamanlarında her ne tarzda
olursa olsun bizi zahmetlere katla-
narak onlardan hasta olanların im-
dadına konmak her doktorun vace-
bi terettüb eden içtimâî bir borc
balinde bırakmak anlaşıyor ki, bu
gayeyi elde etmeye kâfi değildir.

İstanbulda yüzlerce doktor bulun-
duğuna göre şehrinizin aydırdığı
kızalardan her birinde gece nöbet-
çisi olmak üzere birer doktor ayır-
salar kendilerine ancak iki üç ayda
bir vazife sırası gelecektir. Binaenaleyh
altı doktorun makamlarını her geceye
mahsus nöbetçi eczaneler gibi nö-
betçi doktorlara da tefrik etmesi ve
bunları çalışmaları için emsal hal-
kımızın acil şihhi ihtiyaçlarını te-
min noktasından pek muvafık olur,
diyoruz.

Doğru değil mi?

Pasif Korunma
tecrübeleri

Bugün Vilâyette son
içtima yapılacak

Bu hafta içinde şehrimizde yapılacak
hava taarruzuna karşı pasif ve aktif
deneme gününü tayin ve bu husustaki
hazırlıkları gözden geçirmek üzere bu
gün İstanbul Vilâyetine Vali muavini
Ahmed Kınık başkanılığında bir to-
planti yapılacak. Bu toplantıya kaza
kaymakamları nahtı müdürlerinden
müktebek olmak üzere elli kişi iştirak
edecektir. Toplantıda her kaymakam ve
nahtı müdürü muntakasında hazır-
lık hakkında raporunu verecektir.
Ekiplerde çalışacakları vazifeleri hak-
kında içtihad eden talimat verilecektir. Tat-
bikat sahaları olmak üzere tespit edilen
Tophane, Sirkeci, Haydarpaşa, Taksim
gar ve meydanları etrafında yapılacak
tatbikatlarda gece için muhtelif renkte
ışık lambaları kullanılacaktır.

Umumi pasif korunma denemesine ha-
zır olmak üzere mekteplerde şimdiden
tecrübeler yapılması için Maarif
müdürlüğü alâkadarlara bir tamim gön-
dermiştir. Bu suretle muhtelif okullarda
vazife alan muallim ve talebinin soğuk-
kanlılıkla çalışmaları temin edilecek ve
noksanlar tespit edilecektir. Hazırlıkları
gözden geçirmek üzere müfettişler mek-
tepleri gezeceklerdir.

Değirmendere felâketze-
lerine yardım

İzmir (Husus) — Kızılaya mensub
bir heyet, son zelzeleliin şiddetlice his-
sedildiği Değirmendere ve Cumaovası
ile köylerini gezmiştir. Burada, evleri
hasara uğrayanlar için vilâyete elli
kâğıt istenmiştir. Köylüler, evlerini ta-
mirle meğdûrlük ve heyete, artuk ka-
dır ihhtiyacı olmadıklarını bildirmiş,
ancak tohumluk buğday istenmiştir.

İzmirde de vesaiti nakliye
buhranı

İzmir (Husus) — Son günlerde şeh-
rimizde taksi otomobilleri ihtiyacı kar-
şılayamaz olmuştur. Çünkü mevcut ara-
balardan bir kısmı, bütün mubayaa-
sı için muntakaya dolmuş mecbur bu-
lunan bütün firmaların mubayaa-
memurları tarafından angaje edilmişler-
dir. Bunlar ortadan kalkınca, bittabi
esasen mevcud normal ihtiyacı bile
zor karıştıran arabaların fazla çalı-
şmalarına sebebiyet vermiştir. Fakat bu
da kâfi gelmemekte, tren ve vapur-
lardan çıkan yolcular araba bulama-
maktadır. Mevminin de tesiriyle ihtar-
larla keyfiyet Belediyece hükümet
merkezine yazılmış, çare istenmiştir.

İzmirde kömür fiyatları

İzmir (Husus) — Havalara müteah-
vil olmakta berdevamdır. Bazan gid-
edetti bir soğuk kendisini gösterir gibi
olmakta ve bunu derhal bir yağmur ve
lodos havası takip etmektedir. Arasıra
havanın açığı görülmektedir. Yağ-
murların şehre ve muntakamıza biraz
soğuk vermesi sayesinde denizden ve
karadan kömür gelmeye başlamıştır.
Şimdi, gündelik ihtiyacı karşılayacak
kadar kömür vardır ve 8 - 9 kuruşa
satılmaktadır.

Abdi Efendiği çok yakından tanırım.
O, Anadolu'dan İstanbul'a geldikleri za-
man esmer bir ten üzerinde acı yeşil
gözlü, sık karın, koca kafalı bir seydi.
Evin içinde ismi Abdi Efendi idi. Gel-
dikleri Anadolu kasabasının adını un-
utmuş, oralarla âdetmiş, evin er-
kek çocuğuna, büyük, Küçük herke-
s Efendi diye hitab edermiş... Bizim Abdi
de bu arada Efendi olmuş işt...

O zamanın girintili, çıkıntılı harflerini
toparlayarak parçası eline yazmaya mu-
vafak olmayan Abdi Efendinin, vücu-
dünü yaylandıraya yaylandıraya besmele
çöküşü ve düğün makamı Elham cü-
zünü yanlış okuyuşunu metheher du-
rurlardı.

Bir ara kaybettik öğlân... Aradan
bilmiyoruz kaç sen geçti. Bir gün o-
na rastladım... Dişli mektebine gid-
iyormuş... Biz onun dişliği meslek se-
çebegini çok önceden biliyorduk. Büyük
babası, babası, amcası ve dayısı ke-
çirdekten berberlerdi... Abdi Efendi de bu
alle şehretine sırt vermişti... Yalnız
büyüklerinin cabil olduklarını unut-
mazdık... Hos Abdi Efendi okuyordu a-
ma, dedesinden pek ileri gidenemiydi
diyebiliriz... Fakat ne inkâr edeyim,
Kafasını aksaklığı parmak uclarında

Şehir ve Memleket Haberleri

Asker ailelerine
yapılacak yardım

Şimdiye kadar bir
milyon lira tahak-
kuk ettirildi

Asker ailelerine yardım tahsisatı bir
milyon lirayı geçmiştir. Bu tahsisat bir
büyük milyonu bulacaktır. Beş bin as-
ker ailesi bundan istifade etmektedir.
Ebelediye yardım için yeni bir izahname
hazırlanmıştır. Buna göre:

Askerlerin terhis tarihleri şubelerinde
sorulacak, cetveller tespit edilecek-
tir.

Silâh altında olanlardan, ecebî tabii-
yetinde bulunanlardan, hükmi şahsiyet-
lerden ve 100 liradan aşağı kazancı o-
lanlardan para alınmayacaktır. Yalnız
bu istisnalarla tebberralar alınabile-
cektir. Memur ve müstahdem ve eci-
ler için mensub oldukları idarelerin dol-
duracakları cetveller ve bunun haricinde
idarelerin mükellefleri için kazane ve
bina vergisi kayıtlarından istifade
etmek suretile nahiyece müktebek kö-
misyonların dolduracakları cetveller ü-
zerine kaza ve Belediye şubesi en-
cümeleri tarh ve tahakkuk kararı vere-
cektir.

Mükerrer ve yanlış tahakkuk yapı-
ldığı iddia olduğunda hakkındaki itiraz-
ları kaza ençümeleri tektik edecektir.
Mükelleflerinin adına itiraz vaki olursa
bu itiraz tektik edilmek üzere Belediye
Daimi Encümenine gönderilecektir.

ADLIYEDE

Şüpheli bir ölüm

Haseki hastanesine yatırılan Sadberk
ismî bir kadın, orada ölmüştür. Ken-
disine, hastaneye getirilmeden, haricde
fazla miktarda morfin şırınga edildiği
ve bunun ölümüne sebep olduğu şek-
linde bir iddia ile karşılaşılmıştır. Bu-
nun üzerine hastane keyfiyeti müddei-
umumiliği bildirmiştir. Adliye hekimini
Enver Karan, cesedi morga kaldırtmış-
tır. Otopsi yapılacaktır.

Beşiktaş cinayetinin faileri
tevkif edildi

Beşiktaşta Köyünde oturduğu evin
bodrum katında bekçilerden takisi de-
mekçisi Tevfik öldürmekten suçlu Ce-
vdet ismî gençle arkadaşları İlhami hak-
kında tahkikat dosyası, zabıta dâim
müddeiumumiliği gönderilmiştir. Za-
bıta dâim suçu işlediklerini kısmen açıkça,
kısmen kapalıca itiraf eden her iki ge-
nec hakkında da tevkif müzakereleri
kesilmiştir. Tahkikatı, döndürücü soru
hâkimliği derinleştirmektedir.

Bunlardan İlhaminin kolunda bir ya-
ra izi görüldüğünden, bunun boşu-
ma-
da husule gelmiş bıçak yararı olup ol-
madığı öğrenilmek üzere, kendisinin
adliye hekimliğinde muayenesi yapılmış,
rapor yazılmıştır.

Tevkif edildi

Fatih Şekerci Hanımın bir kah-
vede iskanlı oymakçı olan kavgı-
da, oyun arkadaşı Hızır çakı ile ya-
ralıyan Tayfur, Sultanahmet birinci
sulh ceza mahkemesince tevkif olun-
muştur.

Satie davasına yeniden
başlandı

«Satie» binasının alım satımından do-
layı Denizbank erkânı aleyhine açılan
davada; İstanbul birinci aşırceza mah-
kemesinde dün öğleden sonra yeniden
celse açılmıştır.

Dün mahkeme dava edilen banka
erkânından sekiz zat, vekillerle birlikte
hazır, Hüviyetleri usulen tespit edi-
lerek, temiz birinci ceza dairesinin
kararı, Başmüddeiumumiliğinin buna iti-
raz, ceza umumi heyetinin kararı sı-
rasıyla okundu. Kırk safiye tutan bu
evrak okunduktan sonra, Müddeiumu-
miliğe bozmayla uyulması istenildi. Da-
va edilenlerin vekilleri, bozmayla itti-
ba edilip edilmemesi hususunda söz sö-
ylemek için, bazı evrakın uzun uzadıya
gözden geçirmek lüzum geldiğini ileri
sürdüler. Dolayısıyla, mahkemenin de-
vami, 17 şubat pazartesi günü saat 10 a
kaldı.

Hasköyde yangın

Dün akşam saat 19 raddelerinde Has-
köyde Çarşı içinde Mehmed çavuşa adı
kahveden yangın çıkması ve ates yanın-
daki boş bir dükkâna sırayet etmiştir.
Fakat vaktinde yetişen itfaiye ateşin bil-
vesimesine meydan vermeden söndür-
müştür.

Dere içinde ölü bulunan
kadın

İzmir (Husus) — Ödemişli Birgi
nahiyesinden 30 yaşında Hayriye na-
mında genç bir kadın, dere içinde ölü
olarak bulunmuştur. Zavallının sarıah
olduğu ve düşüp öldüğü anlaşılmıştır.

Küçük hikâye

Reklâm

Leman Ahiskal

hünerleşirdi... Bu sebeble el işleri iyi
idi.

Seneler sonra bir gün Taksimde sa-
atin dibinde Abdi Efendiye rastladım...
Dikkat ettim halli vakti yerinde görü-
nmesine karşılık gözlerinde bir ümitsiz-
lik vardı. Yaklaştım, selâmlaşık. Ne
is yaptığını sordum...

Abdi Efendi Dişli Mektebini bitir-
miş. Soyadı olarak Ta Sertidş almış. Ça-
ğaloğlunda bir muayenehanesi varmış.
Ucuza çalıştığı halde gelce yokmuş...

Madem burada kazanmak güce, ne-
den Anadolu'ya gitmiyordun dedim...

Ve Abdi Efendinin kulâğına ufak bir
reklâm işi fısıldadım... O da bu teklifi
muvafık buldu. Hemen oracıkta kara-
mı verdim... İki gün sonra gazetelerde
akıl hocalığını yaptığını ilk reklâm
çıkırdı...

«Gene ve kıymetli dişçilerimizden
Abdi Sertidş, doktora giddetle ihtiyacı
olan Konya kasabalarından birinde ça-
lışmaya karar vermiştir. Muvafakiyetle

İhtikâr
Bazı ticarethaneler
mahkemeye verildi

Perakende şeker
fiatları da kat'î olarak
tesbit edildi

Dün birçok ticarethane sahibleri muh-
telil maddeler üzerinde ihtikâr yaptık-
ları, yüksek fiatlarla halkı aldattikları
dan dolayı Fiat Murakabe komisyonuna
Cumhuriyet Müddeiumumiliğine veril-
miştir. Bunlar meydanında halkın öde-
denberi rağbetini kazanmak yolunu bul-
muş büyük ticarethaneler ve birçok ka-
sab vardır.

İhtikâr suçile mahkemeye verilenler
şunlardır:

1 — Karako zücaiyeci ticarethaneleri;
millî fabrikalardan Paşabağ Şişe ve
Cam fabrikasının mamulâtı olup 60 -
80 kuruş arasında aldığı yerli şurahi-
leri 150 kuruşa satarak ihtikâr yap-
ma ve aldatmaktır.

2 — Haçpulo ticarethanesi; 160 san-
timetrik divitini ortadan ikiye bö-
rek beher 80 santimlik parçasını nar-
tan çok yükeşme satmaktadır.

3 — Kanikos müessesesi; muşamba fi-
atlarında ihtikâr.

4 — Abahaf Benyamini, ceb fenerleri
ihtikârından.

5 — Ali oğlu Resul, ceb fenerleri ih-
tikârından.

6 — Üsküdar kasab Hüsnü Kıran,
kasab Mustafa Hancı, kasab İhsan Val-
ter kuramaç etini 75 kuruştan satmak
suretile halkı aldatmaktan Cumhuriyet
Müddeiumumiliğine tevdi olunmuştur.

Garib bir iddia

Fiat Murakabe komisyonunun lüks
adaderece, normal olarak yapacağı ka-
râr bir misli ilâvesini kabul ettiği Be-
yoğulunda takistile muamele yapan bir
ticarethane dün de komisyonu müraca-
atle yeni bir talebe bulunmuştur.

Bu ticarethane Amerikanca tedarik
edeceği mallar için tesviye olunacak dol-
lara 320 - 340 kuruş ödeniği halde
Merkez Bankasının resmi kuru olan 132
kuruşa itiraz etmiş ve komisyonun tet-
kikât yaparak aradığı kur farkını izale
etmesini ve karaborsa fiatı olan 340 ku-
ruşu tamamasını istemiştir. Fakat ko-
misyon bu hususu şahsiyeti haricinde
gerekli Ticaret Vekâletine arz karar
vermiştir.

Perakende şeker fiatları

Fiat Murakabe komisyonu bir kısm
bakkalların hükümetce toplan fiat tay-
in ve tespit edilmiş olan toplan şeker
fiatlarına fahiş zamlar yapılarak satıl-
dığını nezari dikkate alarak perakende
şeker satacaklarını kâr haddini tayin et-
miştir. Bu hadde göre toplan 35 kuruş
satılan toz şeker perakende azami 37
toplan 38 kuruşa satılan kesme şeker
perakende 40 kuruşa satılacaktır.

MAARİFTE

32 talebe kahvede oyun oy-
narken yakalandı

Lise ve orta mektep müdürleri ta-
rafından verilen karar mucibince di-
nari haricinde de kahvehanelere, sine-
maları giden talebelerin kontroluna
başlanmıştır. Fatih semtinde yapılan
taramada kahvehlerde 32 talebe oyun
oynarken yakalanmış ve haklarında
zabıt tutulurak mekteplerine gönderil-
miştir.

Mekteplerde tayyare haftası

Kültür tayyaresi almak üzere mek-
teplerde Hava Kurumu teşkilâtı yapıldı-
ğı yazılmıştır. Şimdiye kadar 130 il-
ve orta mektepte dernek teşkilâtı ta-
mamlanmıştır. Mekteplerde her ayın
birinci haftası tayyare haftası olarak
ayrılmıştır. Bu hafta zarfında talebe-
ler arasında toplanacak paralar Hava
Kurumuna teslim edilecektir.

Soba yakmayan mektepler
kapatılacak

Maarif doktorları, mekteplerin teslin
vaziyetini tektik etmek üzere teftişlere
başlamıştır. Bilhassa ecebî ve ekallı-
yet mekteplerinde teslin şeraitinin bo-
zuk olduğu ve talebelerin sınıfta palto
ile oturdukları hakkında maarif mü-
dürlüğüne şikâyetler yapılmıştır. Dün,
Bakırköy Bezezyan orta mektebinde
teftiş yapılmış, filihakika sobaların mun-
tazam yamandığı anlaşıldığından mek-
teb idaresine ihtar yapılmıştır. Bu va-
ziyeti devam ettiren mektepler kapa-
tılacaktır.

İKTİSAD

Dünkü ihracat

Dün şehrimizden 111,200 liralık ihra-
cat yapılmıştır. Bu meydana ihcârlar
sigala yağı ve kire, işvece iki parti
Türk sigarası gönderilmiştir.

Amerikadan alınacak
yeni otobüsler

Dahiliye Vekâleti bu
hususta tavassutta
bulundu

İstanbulda tramvay ve otomobil buh-
ranı işile Dahiliye Vekâleti alâkadar ol-
maktadır. İstanbul Belediyesi'nin otobüs
almak hususundaki teşebbüslerine mez-
kür Vekâlet tavassut etmek ve Va-
şington sefirimiz vasıtasile Amerikan
firmaları ile muhabere etmektedir. Halen
iki Amerikan firması bu hususta Dahili-
ye Vekâletine tekliflerde bulunmuştur.
Bu arabalar 18 kişilik Dizel motörlü
olacaktır.

Tramvay ve Elektrik idaresi Tünel için
Amerikaya üç kaysı sipariş etmiştir.
Ray siparişi için Amerika ile muhabere
cereyan etmektedir. Maamafih Ameri-
kadan ray celbi mümkün olmadığı tak-
dirde Üsküdar tramvayının bir kısm
rayları İstanbula konacak, oralarla da
tren rayları döşenecektir. Üsküdar tram-
vay arabalarının İstanbul nakline im-
kân görülmektedir. Tramvay idaresi-
nin halen bandajsız otuz arabası var-
dır. İzdihâm dolayısıyla tramvay ara-
baları ikiser biletle konulmaktadır. Bir-
inci mekser arabaların ikinciye tahvil
edileceği hakkındaki haberler doğru de-
ğildir.

MÜTEFERİK

Limanlar umum müdürü
geldi

Münakalat Vekili ile birlikte İzmir
götmüş olan limanlar umum müdürü
Raufi Manyas dün şehrimize dönmüş-
tür.

Öğrendiğimize göre Münakalat Ve-
kâlinin İzmirdeki tektikleri neticesinde
İzmirde limanlar umum müdürlüğü ö-
kâllerinin süratle islah ve takviye
edilmesi ve burada derhal motörlü ve
motörsüz deniz vassatları inşa olunarak
bunlarla deniz vassatlarında noksanın
teftisi takarrür etmiştir.

Ada kömürlerine zam ya-
pıldı

Adalarda son günlerde kömürlerin
kötür satmadıkları görülmüştür. Ya-
pılan tahkikatta kömürlerin verilen
kâr kâfi gelmediğinden bu iş tektik-
mekte oldukları neticesini verdiğinden
adalarda mevcut narktan bir kuruş
fazlasına kömür satılmasına müsaade
verilmiştir.

Fuzuli masraflardan kaçın-
mak için

Belediyeler ve Hususi Muhasebeler
Devlet Şurasına intikal etmiş bazı iş-
lerini buradan memur ve avukat gönder-
mektedirler. Dahiliye Vekâleti bunu
nazari dikkate alarak bu masrafların
ötmüne geçmek üzere Ankara'da bütün
vilâyetlerin işlerini takip edecek huk-
ukşinaslardan müktebek bir heyeti bu
işle memur edecek ve bunların masraf-
ları vilâyetlerden ödenecektir. Ancak
bu karar önümüzdeki mali seneden iş-
barene tatbik edileceğinden şimdiki
Belediye ve Hususi Muhasebelerin bu
iş için ayrıca memur göndermeyecek bu
işlerin takibini Ankara avukatlarından
birine tevdi etmeleri bildirilmiştir.

Muğlada tütün satışları

Muğla (Husus) — Aylardanberi bek-
lenen tütün piyasası açılmıştır. İlk a-
lışverişler 80 kuruş üzerinden olmuş, fak-
at bu fiat üzerinden pek az tütün sa-
tılmıştır. Bir iki saat zarfında, fiat he-
men 55 kuruşa kadar düşmüştür.

Amerikan kumpanyalarından yalnız
Geri pek az tütün almak suretile mu-
bayaaata iştirak etmiştir.

Mubayaaata bulunan diğer firmalar
Yerli Ürünler, Şerif Rızalar, Borovali
braderlerdir.

Alıcılardan mahdud oluşu, fevkalâde
iştişaları, fiatların bir iki saat içinde
55 kuruşa düşüşü, zirra teessir ve en-
dige içinde birakmıştır. Keyfiyat Vilâ-
yet C. H. Partisi başkanı ve Ticareo O-
dası başkanlığı tarafından icab eden
makamlara bildirilmiş, müessir müde-
nale istenilmiştir.

SON HABERLER

Siyasi İmal

Hitler - Mussolini
mülakatı

Almanya ile İtalya hükümet reislerinin bu sırada karşı karşıya gelecek vaziyeti konuşmalarını ve bir takım kararlar vermelerini icab ettirecek mühim sebebler bulunduğunu takdir etmemek mümkün değildir. Bu yüzden iki diktatörün «Avrupada bir mahalde buluştuklarına dair gelen haberler, hayret uyandırmamıştır. Bilakis iki diktatörün geçen tenezzülde Brenner'de, daha sonra Floransa'da buluşmalarındanberi vaziyetin çok mühim tahavvüller geçirmiş olduğu gayet sarıhtır. Bu müddet zarfında İtalyanın harbe girmesi, Fransanın yıkılması gibi hadiseler vuku bulmuş, hatta bir aralık İngilterenin yıkılmasına da namak kaldığı zannedilmiş, mihrerin Akdenizde hakimiyetini temin için İtalyanın kat'i bir takım hareketi girmesi beklenmiş, elhasıl Fransanın yıkılmasından sonra mihrerin nihai zafere yaklaşmış olduğu halde harbin uzayıp gittiği, hatta harb talibinin İngiltereye döner gibi elverişli gösterdiği mülahaza edilmiş, İtalyanın Yunanistana karşı açtığı sefer hüsrana neticelendiği gibi Mısır karşı açtığı sefer de aynı akbete uğramış, hatta Almanyanın dahı artık teşebbüs kabiliyetini kaybettiği göze çarpmıştır. Vaziyet bu kadarla da kalmamış bulunuyor. Çünkü İngiltere, yalnız kalmaktan çıkmış, Amerikan kat'i yardım ve muahazeretini kazanmış; Amerika, demokrasilerin silah imalatına öncülük göstermiştir. İtalyanın Akdenizde, Arnavudlukta ve Libyada uğradığı mağlubiyetler, bu mağlubiyetlerin harbin neticesi üzerinde yapaçaktı tesirler de var ve bütün bunlar iki diktatörün tekrar karışarak bir hattı hareket kararlaştırmalarını icab ettirecek mahiyettedir.

İtalyayı kurtarmak meselesi:

Vaziyet, mülakatın vukuunu icab ettiren bir mahiyet arzettiğine ve mülakat bilfiil vuku bulmuş ve iki taraf arasında fikir mutabakatı neticelenmiş olduğuna göre bu mülakatın neler çıkması muhtemel olduğunu teftik edebiliriz.

Her şeyden önce Almanyanın İtalyaya yardım edecek onu bugünkü vaziyetini kurtarması meselesi vardır.

Almanyanın bunun için, Akdenizin en dar noktasında hakimiyet tesis ederek Şarkı Akdenizle Şarkı Akdeniz arasında muvazelayı kesmeyi düşündüğü tezahür etmiş bulunuyor.

Fakat bu işin, yalnız hava kuvveti kullanmakla başarılmaz ihtimali çok şüphelidir ve İngilterenin Akdenizdeki hava kuvvetlerini artırarak, bilhassa avcı kuvvetlerini birkaç misline çıkarsak bu tehlikeden korunabileceği anlaşılmaktadır.

Bununla beraber, Akdeniz hakimiyetini temin için vuku bulacak muharebelerin ancak neticesi, bu yolda kat'i bir hüküm veremeye yarım edecektir.

Şu var ki bombardıman tayaralarının zırları iflas ettirdiğine dair Almanların ileri sürdükleri kanaat bilhassa Dünkerek ric'atı esnasında bütün kıymetini kaybettiğini ve İngilterelerin o zaman donanmaları sayesinde yüz binlerce askeri kurtarmaya muvaffak olduklarını hatırlarsak, Akdeniz sahasında yalnız bombardıman tayaralarının kat'i netice almasını imkân kalmadığını kabul etmek ilhak eder.

Bununla beraber Almanların, harbin şifket merkezini Akdenize nakletmek niyetinde oldukları, İtalyan gazetelerinin neyriyatından anlaşıyor.

Almanyanın iki cephe

harbi:

Fakat İtalyan gazetelerinden bir harbin bütün şiddetli Akdenize geçeceğini söylediği halde diğer bir de Almanların önümüzdeki nisanın birinde de İngiltereyi tetliya geçireceğini itilazına çıkırsa, bu neyriyatın daha fazla İtalyan milletinin maneviyatını korumak endişesi yapıldığını söylemek de mümkündür.

Fakat bu neyriyatın anlatıldığı bir harbin bütün şiddetli Akdenize geçeceğini söylediği halde diğer bir de Almanların önümüzdeki nisanın birinde de İngiltereyi tetliya geçireceğini itilazına çıkırsa, bu neyriyatın daha fazla İtalyan milletinin maneviyatını korumak endişesi yapıldığını söylemek de mümkündür.

Fransanın vaziyeti:

Hitlerle Mussolini mülakatında Fransanın vaziyeti Balkanlara taarruz meselesi hakkında neler karar verildiğini

Öyleyse sumaya mecburdur. O hiç bir şey bilmiyorduk. Ne zamana kadar? Bunun da bilmiyorduk.

İbrahim Bey üçlerden sonra üçe doğru geldi. Bu adamın niçin bizim eve girip oturmak istediğini, gözlerinden okumuyorum. Belki hoşuna gidiyorduk. Fakat oha ziyade paramın hoşuna gittiği de muhtemeldir. Paraya, mevkie ne kadar haris olduğum anlamak için bir iki kere onunla konuşmak kâfi idi.

Bununla beraber benim için nihayet tehlikeye bir kimsediy. Ninenin onunla fazla alakadar olmasına, bana münasib bir koca olarak görmesine rağmen ne'men üzlenirdim.

Misafirimi iyi karşıladım. Sevimli, nazik bir ev sahibesi tavırla dostane konuşuyordum. Zavalı adam sözü ne yapıp yapıp idivace bahane getiriyor; bana bir beğenim, maddi manevi afaflardan bahsediyordu. İlk tesadüfümüzde indiyimden aleyhinde konuşuyorum unumuşa beneyordum. Bence dalma bu bahsi kalmaya çıkarsak bir takım sacma şeyler, güllüne hikâyeler anlatıyordum. Ninen arada sırada öze kırıyor ve İbrahim Beye hitab ettiği zaman dudakları üzerinde bu adama karşı duyduğum samimiyetli ifade eden tahi bir tebessüm buluyordum.

Tahminim çıktı. Tam çaylarımız içerken telefon çaldı. Çay fincanının elimde titredikçe farkettikler mi bilmiyordum. Kalbim heyecanla çarpmaya başlamıştı. Onun sesini duyduğum için sevinliyordum. Fakat benimle İbrahim Beyin önünde nasıl konuşacaktım?

Sükunetimi bozmadım. Fincanım yanımdaki küçük masaya bıraktım. Ağır, telâşlı bir hareketle kalktım. Telefonun durduğu köşeye ilerledim. Onlara arkam dönmüştim. Ahizeyi elimde aldım. Telin ucundan o sevgili ses:

— Azizce, dedi, yavrum sen misin? Evdekilerin bir şey anlamaması için kısaca «Evet» dedim.

— Seni seviyorum, dedi, beni unutmadın, beni sevmedik devam ediyorsun ya? Bütün geceyi nasıl geçirdiğimi Allah bilir... Biliyorum bir korku içimde bunsaldım. Aklıma ne acayip şeyler geliyordu. Beni artık sevmedikmiş, hakikimda fena hükümler vermekte olduk.

Çaylarımızı buğude, kameryenin altında içimizi teftik ettim. Ninen itiraz etti. «Bu saatte orası güneş içinde kaynar» diyordu. Bu biraz canımı sıkı, ne'men kaçır gibi oldu. Rızanın telefon edeceğini biliyordum. Telefon salonda idi. İbrahim Beyin ve ninenin önünde konuşmanın güç olacağını düşünüyordum.

Tahminim çıktı. Tam çaylarımız içerken telefon çaldı. Çay fincanının elimde titredikçe farkettikler mi bilmiyordum. Kalbim heyecanla çarpmaya başlamıştı. Onun sesini duyduğum için sevinliyordum. Fakat benimle İbrahim Beyin önünde nasıl konuşacaktım?

İngilterede hava
akınlarının
zavallı kurbanları

Geçen ay 3743 kişi öldü,
5 kişi yaralandı, ölenlerin üçte ikisi kadın ve çocuktur

Londra 20 (a.a.) — Dahill Emniyet Nezaretinin tebliğine göre, kânunuevvel ayında İngiltere üzerine yapılan hava hücumları esnasında sivil kurbanların miktarı şudur:

Ölü: 3.793.
Hastaneye kaldırılan yaralı: 5.044.
Ölenlerin 1.691 i erkek, 1.434 ü kadın ve 521 i de 16 yaşından küçük çocuktur.

Hastaneye kaldırılan yaralıların 2.962 si erkek, 1.775 i kadın ve 307 si 16 yaşından küçük çocuktur.

147 ölü, tasnif edilememiştir.

Kânunuevvel ayındaki kurbanların miktarı, Eylülde başlanan şiddetli hava harbinin bundan evvelki üç ayı miktarlarına nazaran yeniden tenezzül göstermektedir.

Bundan evvelki üç ay içindeki miktarlar şunlardır:

Eylül: Ölü 6.954, yaralı 10.615.
Teşrinuevvel: Ölü 6.334, yaralı 8.695.
Teşrinvas: Ölü 4.588, yaralı 3.954.

Eylülden kânunuevvel sonuna kadar dört ay içinde İngilterede hava hücumları esnasında ölen çocukların umumi yokunu 2.351, yaralıların umumi yokunu da 2.457 dir.

Münakale Vekili An-

karaya hareket etti

İzmir 20 (Telefonla) — Münakalat Vekili, Afyon üzerinden Ankara'ya hareket etmiştir. Vekil, Aydın İstasyonunun genişletilmesi için emir vermiştir. Aydında yeni Posta ve Telgrafhane inşa edilecektir. Fuarda da yeni bir Münakalat Vekâleti pavyonu kurulacaktır.

Askerlerin Ziraat
Bankasına borçları
tecil edilecek

Ankara 20 (Telefonla) — Haber verildiğine göre hükümet askere giden köylülerin Ziraat Bankasına olan borçlarının bazı kayıd ve şartlarla tecil hakını bir kanun projesi hazırlanmaktadır.

Üzüm fiyatlarına zam

İzmir 20 (Telefonla) — Son vaziyetle sebebi kuru meyvaların, ihracatçı birliği üzüm fiyatlarına her cins mahsul üzerine yirmişer para zam yapmıştır.

Bir baba oğlunu öldürdü

İzmir 20 (Telefonla) — Bergamam Kışağa köyünde Osman Akın 19 yaşındaki oğlu İsmaili meğul bir sebebden çifte tüfeği öldürmüştür. Balıkesir vilâyeti dahilinde yakalanmıştır.

tahmine imkân yoktur.

Mihver, Fransayı, sıkıştırarak ve Fransanın ilerisini, donanmasını kullanmak için de ısrar edecek mı? İsrar ederse Marsal Petaın ne yapacak?

Bu nokta meçhuldür. Yalnız Petaın hükümetinin hâlâ müzakerelerle meşgul olduğu bildirilmiştir.

Laval'in, Marsal Petaın'la barışması

belki de Fransız imparatorluğunun Fransadan ayrılmasına sebeb olacak hadiseler ve inkısaflara vesile verecektir.

Balkanlara taarruz ihtimali:

Balkan meselesine gelince, mihrerin düşmanlarını arttırmak ve yeni bir cephe açmasını sebeb olacak bir maceraya girilme niyetinde olup olmadığı da belli değildir. Mihrerin kendisini yeniden zafı uğratacak bir tecrübeye daha girişmesini, mantık kabul etmiyebilir.

Fakat mihrerin mantığı da kendine mahsustur.

Şu neticeye varıyoruz:

İtalya hükümeti, bugünkü vaziyetten kurtulmak için mukadderatını Almanya'ya daha sıkı bir tarzda bağlamak istiyorunda kalmıştır. Fakat bu bağlantiın İtalyayı kurtarması ihtimali, çok şüphelidir. Çünkü mihrerin Akdenizde muvaffak olacağını, yahud İngiltereyi istila edebileceğini gösteren deliller, em mutedil tabiri, kat'iyyen kuvvetli değildir.

İtalya, imparatorluğundan kâmilen mahrum olma yolunu tutmuyor. Almanya ise çıkması sapaamak için en büyük gayretini sarfetmektedir.

Ömer Rıza DOĞRUL

Çaylarımızı buğude, kameryenin altında içimizi teftik ettim. Ninen itiraz etti. «Bu saatte orası güneş içinde kaynar» diyordu. Bu biraz canımı sıkı, ne'men kaçır gibi oldu. Rızanın telefon edeceğini biliyordum. Telefon salonda idi. İbrahim Beyin ve ninenin önünde konuşmanın güç olacağını düşünüyordum.

Tahminim çıktı. Tam çaylarımız içerken telefon çaldı. Çay fincanının elimde titredikçe farkettikler mi bilmiyordum. Kalbim heyecanla çarpmaya başlamıştı. Onun sesini duyduğum için sevinliyordum. Fakat benimle İbrahim Beyin önünde nasıl konuşacaktım?

Sükunetimi bozmadım. Fincanım yanımdaki küçük masaya bıraktım. Ağır, telâşlı bir hareketle kalktım. Telefonun durduğu köşeye ilerledim. Onlara arkam dönmüştim. Ahizeyi elimde aldım. Telin ucundan o sevgili ses:

— Azizce, dedi, yavrum sen misin? Evdekilerin bir şey anlamaması için kısaca «Evet» dedim.

— Seni seviyorum, dedi, beni unutmadın, beni sevmedik devam ediyorsun ya? Bütün geceyi nasıl geçirdiğimi Allah bilir... Biliyorum bir korku içimde bunsaldım. Aklıma ne acayip şeyler geliyordu. Beni artık sevmedikmiş, hakikimda fena hükümler vermekte olduk.

Çaylarımızı buğude, kameryenin altında içimizi teftik ettim. Ninen itiraz etti. «Bu saatte orası güneş içinde kaynar» diyordu. Bu biraz canımı sıkı, ne'men kaçır gibi oldu. Rızanın telefon edeceğini biliyordum. Telefon salonda idi. İbrahim Beyin ve ninenin önünde konuşmanın güç olacağını düşünüyordum.

Tahminim çıktı. Tam çaylarımız içerken telefon çaldı. Çay fincanının elimde titredikçe farkettikler mi bilmiyordum. Kalbim heyecanla çarpmaya başlamıştı. Onun sesini duyduğum için sevinliyordum. Fakat benimle İbrahim Beyin önünde nasıl konuşacaktım?

İş sigortası

İktisad Vekâleti bir
kanun lâiyhası
hazırlıyor

Ankara 20 (Telefonla) — İktisad Vekâleti iş kazaları mesleki hastalıklar ve amele sigortalarına dair olan kanun lâiyhasını Meclise sevk etmiştir. Vekâlet bu sigortaları tatbik edecek olan işçi sigortalı idaresinin teşkilât ve vazifelerine dair bir kanun lâiyhası hazırlamaktadır. Lâiyha önümüzdeki günlerde son şeklini alacak ve en kısa bir zamanda Büyük Millet Meclisine sevk edilecektir.

Otomobil

lâstikleri

Satış ve tevzi şekli
tespit olundu

Ankara 20 (Telefonla) — Ticaret Vekâleti yurda ithal edilen iç ve dış otomobillerin büyük miktarıyla tevzi şekli hakkında yeni bir karar itihaz etmiştir. Bu karara göre, hall hazır vaziyette dolayısıyla ihtiyacı nispete mahdud miktarda ithal edilebilen iç ve dış otomobiller ve kamyon lâstiklerinden serbest piyasaya arzolanların satışlarında yolculuğa meydan vermemek üzere aşağıdaki tedbirler itihaz olunmuştur:

A — Lâstiklerin azami satış fiyatı tespit olunarak bildirilecektir.

B — Lâstiklerin son seneler sarfiyatı esas alınarak vilâyetlerdeki lâstik acenteleri arasında taksim ve tevzi edilecektir.

C — Acenteler tarafından lâstik mahallin en büyük miktarıyla memurundan alınacak ihtiyacı vesikası ibraz edenlere satılacaktır.

D — Acente otomobil ve kamyonun yılın maliyet hanesine alınan lâstik miktarını ve aldığı tarihi kaydedecektir.

İngilterenin Ana

vatan ordusu

Yeni alınanlarla
beraber 3 milyonu
buldu

Londra 20 (a.a.) — Dün kaydedilenler de dahil olduğu halde İngilterede askeri hizmete alınmış olanların yokunu üç milyona balığı olmaktadır. Dün yazılanların ekseriyetini 36 sınıfının ikinci kısmına mensub bulunanlar teşkil etmektedir. 37 ve 19 seneleri sınıfına mensub olan bir kısım müstesna olmak üzere, bunlar geçen mayısta idar edilen Kral emrimasıyla silah altına alınacak olmaların sonucularını teşkil etmektedir.

Anadoluda zelzele

Ankara 20 (a.a.) — Bu sabah saat 6.15 ile 6.40 arasında Antakya, Kırsehir, Ulukışla, Silifke ve Antalya'da bazı yerlerde şiddetli ve bazı yerlerde hafif olmak üzere yer sarsıntıları olmuştur.

Bazı duvarların çatlamış bulunduğu

Silifke müstesna olmak üzere diğer şehirlerde hiç bir zarar olmamıştır.

Mısır Rasadhanesinin tebliği

Kahire 20 (a.a.) — Bu sabah saat 5.28 de Helvan rasadhanesi bir zelzele kaydetmiştir.

Zelzelenin merkezi Helvanın 4600 kilometre kadar şimali şarkisinde ve muhtemel olarak merkezi Anadoludadır.

Anamurda zelzele

Anamur 20 (Husus) — Saat 6.37 de 13 saniye orta şiddetli zelzele olmuştur. Hasar ehemmiyetsiz, nüfus zaylatı yoktur.

Kudüste de zelzele oldu

Kudüs 20 (a.a.) — Bu sabah saat 6 da Hayfa'da nispeten şiddetli bir yer sarsıntısı olmuştur. Kudüs civarında bazı noktalarda da sarsıntılar hissedilmiştir.

İzmir Elektrik

şirketinin mubayaası

Ankara 20 (Telefonla) — İzmir Elektrik, Tramvay ve Su şirketlerinin yakında hükümetçe mubayasasına bağlanacağı haber verilmektedir. Bu şirket, Beşiktaşlılar müzakereler etrafında direktif istemiştir. Direktif gelince, müzakerelere başlanacaktır.

« CUMHURİYET » İN EDEBİ ROMANI : 35

Kızıl Vazo

Yazan: Peride Celâl

Şunu, belki de bir daha dönmeyeceğini düşünüyordum.

Hiç değişmedim, dedim.

Fazla konuşmaktan korkuyordum. Nimenle İbrahim Bey susmuşlardı. Beni dinledikleri muhtemeldi.

Telefonun ucundaki onun sesi:

— Yıllarca görmemiş gibi seni öledim, dedi, yarın gelecek misin?

— Evet, dedim, fazla uzun görüşmeyeceğim, misafirim var; beni mazur görürsünüz değil mi?

Sesi biraz bozuk çıktı:

— Rahatsız mı ediyorum?

— Hayır, yanlış konuşmıyordum, fakat... Vaziyetimi anlamış olacaksınız.

— Akşama kadar bekleyeceğim, dedi, Allahım, ne kadar uzun! Ne yapalım, sabırlı ve sakin olmaya çalışacağız.

Şunu, belki de bir daha dönmeyeceğini düşünüyordum.

Ruh Okyanusları önünde

Yahya Kemal'in sesi

Yazan: Salâhaddin GÜNGÖR

Deniz türküsü... Yahya Kemal dilinden anlayanlar, bu engin gülrde sonsuzluğun bütün tadını bulacaklardır. En taze kelimeleri kullanarak kendi ahenğiminden dökülmüş ruh katrelerini ummana kalbedebilmek zaten ondan başka kimin haricidir...

Manzumenin tek kahramanı var: Bir yelkenli! Bu yelkenli, bir akşam saatinde yaşadığımız fani dünyanın sahillerinden ayrılıyor. O uzaklaştıkça sükût büyümektedir. Nihayet mavi bir dünyanın adsesine girdiği zaman güneş batmaya başlıyor. Gemi artık gecenin içinde. Bu gece, siyah bir duvar gibi bizi dünyamızı, ertesi sabah şafakla beraber tecelli edecek olan diğer bir dünyadan ayırıyor. Nihayet işte sabah! Fakat bu yol, sonu olmayan bir yoldur.

Şair, burada yolcu: «Artık dönmel! Yür!.. Sonuna kadar git!» diyor. Yalnız kalmış ve durmadan giden bir ruhun gerçi ufuk korkunç bir uğurum gibi görünür. Lâkin, onun bize verdiği korku bir vahimdir. Kendimizi ancak tabiatın ayrı bir şey farzettiğimiz vakit yalnızlıktan korkuyoruz. Yoksa bizim de tabiatın bir parça olduğumuzu düşünerek onunla kendimizi aynı unsurdan hissederek, - daha açıkçası gerek eski Yunanlıların, ve onlar gibi bütün ilk zaman insanların ve gerek şarkın, hatta son zamanlara kadar nice kimselerin tarafından hissedilmiş olan - tabiatla bir olmak felsefesi kapılsak o vakit boşluktan, tenhalıktan, sonsuzluktan niçin ürkeceğiz?..

İşte manzumenin ihtiva ettiği birinci felsefe İkinci felsefe ise manzumenin sonuna varıyoruz ki o da şudur: Hayal, fani varlığımızın en büyük kudretidir. Yalnız ferder değil, cemiyetler de tahayyül ettikleri nispete yaşayabilirler. Tahayyül bittiği zaman artık her şey bitmiştir.

Ben gene «Deniz Türküsü» ne dönüyorum: Dolu rüzgârla ufka giden yelkenlinin ardı sıra hayalini bir fırtına gibi kopturan şair, «ömrünün geçtiği sahil»den uzaklaştıkça, dünyayı başka bir çerçevede görmeye başlıyor. Artık her taraf mavidir: Üstünde gece ve altında derya! «Yolda geçen saatler, yıldızlara başbaşa verilir dinlenen bir masal kadar tatlıdır» di. «Bu lezzetli uyku, bir encama varınca, «halkın gördüğü rüya» da biter.

İşte o zaman, yani «som gülmüşten dalgalır üzerinde ileri giderken», şafak ta «uzaklarda birer birer perdeleri açmaya» başlar.

Şimdi manzara bütünüyle değişmiştir. Denizin kalkanlığı, bu andan itibaren muazzam bir musiki âleminin ses çalğılarından ibarettir.

Ve ufukta, mebde ve intihâsı olmayan büyük bir ülke belirmiştir: Gök ve deniz saltanatı!

Vakı, sonsuzluğa giden yoleu, enginden kaybolmak tehlikesi karşı karşıyadır. Fakat, bir an bile şüpheye düşüp «yol nereye?» diye sormamak gerek... «Neşeyi yükselten sarhoşluktan ayılıp, korkuncu bir uğurum zannedilen bu boşluktan yılmamak», hayli cesarete bağlı bir iş olsa bile yoleu, kendisinin de tabiatın gayri bir unsur olduğunun farkına varırsa elbette cesareti artacaktır.

Şair şunu demek istiyor:

— Sekin, dünyanın burada bittiğini zannetme!..

Ve kat'i surette bilmek lâzımgelir ki: «İnsan âlemde hayal ettiği müddetçe yaşar!»

«Rindlerin Ölümlü», «Açık Deniz», «Ses», «Deniz», «Vuslat», «İtri», «Muhaç Türküsü» gibi en olgun ruh yemilleriyle süslenmiş gönüllerimize öz (eksr) inden zaman zaman ziyafetler çeken büyük şair, sonsuzluğun esrarlı dünyasını, bize asil bu «Deniz Türküsü» nün aynası içinde sevyetiriyor.

Manzumeyi bitirdikten sonra insan, gözlerini gayriihtiyari kapayarak, kendini sonsuz bir denizin ortasında yapayalnız bulmaktadır. Yapayalnız... Fakat cesareti artmış olarak!

Çünkü mısra hedefi gösteriyor:

«Yür! Hür maviliğin bittiği son hadde kadar...»

İham kaynağını nereden alsın, bence Yahya Kemal son defa nesrettiği şirirlerin hepsi de sadece öz türkçenin ne kudrette bir insan olduğuna anlatmak için vazılmıştır.

Salâhaddin GÜNGÖR

objektif bir manzarayı tersim için kaleme alınmış gibi görünürler. Fakat dikkat edilirse, bu manzaralar, şairin ya kalbinde, ya hayalinde geçmiş birer vak'ânın aksileridir. Meselâ, «Rindlerin Ölümlü» zahire Şirazi Hafızın kabrinin anlatır. Fakat hakikatte, Yahya Kemal bütün rindlerin ölümlerinden sonra insanın muhayyilesinde nasıl yaşadıklarını tasvir etmek istemiştir.

«Açık Deniz» de böyledir: Bu manzumede «Okyanus», bizim coğrafya kitaplarında okuduğumuz «Bahrimuhtil Atlası» değildir. Türk irkının asırlarca bir sahil arayarak atıldığı ve Yahya Kemal, o atılışı tevarüs etmiş olan Rumelili bir Türkün, ordularımız mağlûb oldukları bir devirde bile irkımızın fatihlik «ejyome» sini unutmayarak daima sahil araması koşan mad dalgaları halinde, muhtar bir ruhla «sonsuzluk» u aradığını göstermek arzusunadur.

İham kaynağını nereden alsın, bence Yahya Kemal son defa nesrettiği şirirlerin hepsi de sadece öz türkçenin ne kudrette bir insan olduğuna anlatmak için vazılmıştır.

Salâhaddin GÜNGÖR

İham kaynağını nereden alsın, bence Yahya Kemal son defa nesrettiği şirirlerin hepsi de sadece öz türkçenin ne kudrette bir insan olduğuna anlatmak için vazılmıştır.

İham kaynağını nereden alsın, bence Yahya Kemal son defa nesrettiği şirirlerin hepsi de sadece öz türkçenin ne kudrette bir insan olduğuna anlatmak için vazılmıştır.

İham kaynağını nereden alsın, bence Yahya Kemal son defa nesrettiği şirirlerin hepsi de sadece öz türkçenin ne kudrette bir insan olduğuna anlatmak için vazılmıştır.

İham kaynağını nereden alsın, bence Yahya Kemal son defa nesrettiği şirirlerin hepsi de sadece öz türkçenin ne kudrette bir insan olduğuna anlatmak için vazılmıştır.

İham kaynağını nereden alsın, bence Yahya Kemal son defa nesrettiği şirirlerin hepsi de sadece öz türkçenin ne kudrette bir insan olduğuna anlatmak için vazılmıştır.

İham kaynağını nereden alsın, bence Yahya Kemal son defa nesrettiği şirirlerin hepsi de sadece öz türkçenin ne kudrette bir insan olduğuna anlatmak için vazılmıştır.

İham kaynağını nereden alsın, bence Yahya Kemal son defa nesrettiği şirirlerin hepsi de sadece öz türkçenin ne kudrette bir insan olduğuna anlatmak için vazılmıştır.

İham kaynağını nereden alsın, bence Yahya Kemal son defa nesrettiği şirirlerin hepsi de sadece öz türkçenin ne kudrette bir insan olduğuna anlatmak için vazılmıştır.

İham kaynağını nereden alsın, bence Yahya Kemal son defa nesrettiği şirirlerin hepsi de sadece öz türkçenin ne kudrette bir insan olduğuna anlatmak için vazılmıştır.

İham kaynağını nereden alsın, bence Yahya Kemal son defa nesrettiği şirirlerin hepsi de sadece öz türkçenin ne kudrette bir insan olduğuna anlatmak için vazılmıştır.

Deniz Türküsü

Dolu rüzgârla çıkıp ufka giden yelkenli!

Gidişin seçtiğin akşam saatinden belli.

Ömrünün geçtiği sahilinden uzaklaştıkça,

Ve hayâlide doğan âleme yaklaştıkça,

Başka bir çerçevedir gitgide dünyâ artık.

Daldığın mihveri gittikçe sarar başka zıya,

Mâvidir her taraf, üstün gece, altın deryâ.

Yo'da benzer hem uzun hem de güzel bir masala

O saatler ki geçer başbaşa yıldızlarla.

Askerî musahabe

İtalyan donanmasının ruhi zâfı

İtalyan denizcileri; İngilizlerin kendilerinden üstün ve yüksek olduğunu kabul etmişler ve sayıca faikiyetlerine rağmen, büyük bir taarruz yapmak cesaretini gösterememişlerdir

Yazan:

ABİDİN DAVER

İngiltere ile İspanya arasında ki mücadele İspanyolların "Yenilmez Armada"nın İngilizler tarafından yenilmesi ve imha edilmesi üzerine bitmiştir. Bu hezimettenberi, Lâtin hemşiremi, bir daha kalkınmamış olduğu halde, İngiltere her yerde ve her zaman deniz kuvvetini kullanarak, dünyadaki mevkiini her gün daha ziyade kuvvetlendirmiştir.

Eğer, Napoléon, karada kazandığı yıldırım zaferlerine rağmen, Avrupa üzerinde devamlı bir hakimiyet tesisine muvaffak olamadıysa, bunun aslı sebebi, İngilterenin husumetkâr faaliyetinin devamı üzerine, lüzumlu olan deniz kudretini elde etmekte muvaffak olamaması ve bu yüzden İngilizlere karşı doğrudan doğruya harekete geçemeyişidir.

Amerika dahilinde harbinde şimali-ler cenubuları yendiler; çünkü has-salarının sahillerine karşı deniz ha-kimiyetini tesis etmeğe ve onları tam bir abluka altına almağa muvaffak olmuşlardı.

Uzakşarkta mevzileşen Rus - Ja-pon harbinde, Doğan Güneş İmpara-torluğu, düşman deniz kuvvetlerini tahrib ve mücadeleyle Mançurye ka-naklemek için kendi bahri kudretinden istifade etti. Harb sahaharile muva-salası güc ve ağır olan Rusya, mu-azzam askeri kudretinin bütün a-ğırlığını, lazım gelen yere naklede-medi, yenildi.

Gegen dünya harbinde, deniz ha-kimiyeti itilâf devletlerinin elinde ol-duğu için, merkezî imparatorlukların dünyanın diğer kısımlarile irtibatı kesildi ve kendi toprakları ile irtibat et-tikleri yerlerde muhasara edildiler. Almanyanın deniz hakimiyetini ha-sımalarının elinden almak için yaptığı teşebbüsler pek mühim olmakla be-raber vaziyeti değiştirmeye kâfi ge-cekcek müessirlikte olmadı ve müca-delelerin uzamasından başka bir ne-tice vermedi.

Büyük Harbinde olduğu gibi ondan evvelki bütün büyük mücadelelerde de, deniz kuvveti, böylece, en esaslı ehemmiyet ve tesiri haiz oldu. Mü-cadele uzadı, kara kuvvetleri ara-sında bir muvazene hasil olduğu, or-dular hareketi sâkaldı, hava kuv-vetleri beklenen tesirleri gösterme-diği, muhasımlardan deniz muvaza-larını devamlı ve kâfi surette elde bulundurmaları taraf muhtelif ihtiy-yaçların temin etmekte güçlüklerle maruz kalarak zayıfladığı zaman, de-niz kuvveti kat'î neticeyi elde et-miştir.

Yukarıki fikirler, İtalyan amirallerin-den Oscar di Giamberardino'nun "De-niz harbi san'atı" adlı kocaman ki-tabından alınmıştır. Harbden evvel yazıl-mış olan bu eser, deniz harbinin bir ka-vaid kitabıdır ve elbette, 10 haziran 1940 günü İtalyayı harbe sokan faşist rica-linin manzuru olmuştur. Bu 500 sahife-yi okuduktan sonra, İtalyan, deniz-zaşırı müstemlekelerine ve ihtiyacıların dörtte üçünü denizden tahkik etmesin-e rağmen, İngiliz deniz hakimiyetini hiçe sayarak harbe girmiş, büyük bir cür-et, cür'etten de fazla bir şey, bir cin-nettir.

Bu delilîği yapturan da iki cepheli bir hesab yanlıdır: İtalyan kuvvetlerine haddinden fazla itimad, İngilizlerin de Fransanın arkasından gökçeğine tam bir inanış. Bu hesapların ne biri, ne öteki doğru çıkmıştır. İngiltere, Lon-dranın tarihî şehremaneti binasını ya-kan bombalara rağmen dayanmıştır ve sonuna kadar dayanmak azmindedir. İn-giltereye ram olan deniz, Almanya gibi İtalyayı da durdurmuştur. İtalya, 600 bin tona yakın bir deniz kuvvetine sa-hib olduğu halde, Akdenizde, harbin sevk ve idaresi bakımından tam bir zâf göstermiş ve bu koca donanma ile

talihini bir defalık olsun denemeye dahi cesaret edemedi.

Romalıların miras kalan bir tabir ve iddia ile "Mare Nost- rum - Bizim deniz" dediği Akdenizde, İngiliz hakimiyetini kabul etmiştir.

İtalyan başkumandanlığının deniz sevk- kulceyi, cür'et cesaret, hareket ve sür'at gibi muvaffakiyet şartlarından tamamile mahrumdur. Donanmanın yüksek sür'atı, bir taarruz unsuru olarak muharebede tabiye üstünlüğü temin etmek ve akın- lar yapmak için değil mütemadiyen muharebeden kaçınmak ve kaçmak için kullanılmıştır. İtalyan gemilerinin bu üstünlüğü, onlara fayda yerine zarar vermiştir.

Yedi aydanberi muharebe ve netice aramaktan kaçan ve kaçınan İtalyan sevk kulceyi, İtalyan başkumandanına ve amirallerine, galiba, Büyük Harbe Kay- zer Wilhelm'in, Alman donanmasını mü- cadelenin sonuna saklamak ve bu kuvveti sulhu müzakereleri esnasında terazinin gözüne atmak fikrinden miras kalmıştır. Sinyor Mussolini de, sabık Kay- zer gibi gemilerine kıyamadı ve kıya- yamıyordur.

O zaman Alman harp gemilerine "Kay- zerin oyuncakları" adı verilmişti. İm- parator, uslu bir çocuk gibi oyuncakla- rı oynanması ve bunların kırıl- masına razı olmadı; fakat karşısındaki yaramazlar günün birinde, onun üzeri- ne titredikleri bütün bu oyuncakları, top- yeğin alıp götürecekler.

Herb gemileri ve donanma, delice ha- reketlerle batmak için yapılmaz ama, limanlara hapsedilip sonra düşmana tes- lim edilmek için de hiç yapılmaz. Do- nanma harbetmek için ve kat'î netice almak pahasına batmak için yapılır. Bu esas, deniz kuvvetlerine büyük bir ta- arruz ruhu aşılamayı icab ettirir.

Bu taarruz fikrinin, İngilizlerde ne kadar kuvvetli, İtalyanlarda ise ne ka- dar zayıf olduğunu gösteren taze misal- ler zikredilebilir:

İngiliz donanması, müstacel hallerde, askeri nakliyat için Akdeniz yolundan istifade etmektedir. Bu yol Sardunya adası hizasından itibaren, Libya hüdü- du açıklarına kadar, 1700 kilometrelik bir sahada adeta İtalyan sularından geç- mektedir. Nihayet Pantelleria adası ile Si- cilya adası arasındaki Sicilya boğazı 100 kilometreye kadar daralmaktadır. İn- gilizler icab ettikçe her tehlikeyi gö- çerek alarak bu sahadan geçişler ve geç- mektedirler. Nitekim, en son defa Al- man tayyarelerinin hücumuna uğrayan Illustrious tayyare gemisi burada bat- mak tehlikesine maruz kalmış, yeni Southampton kruvazörü de burada bat- mıştır. Yarin, icab edince İngiliz harp gemileri ve nakliye kafileleri, lüzumlu tedbirleri alarak gene buradan geç- ceceklerdir; zayıf göze aldurmaktan ge- çinmeyeceklerdir.

Buna mukabil, İtalyanlar, Libya'da sı- kışık bir vaziyette oldukları halde, do- nanmalarının himayesinde büyük bir gemiyi kafillesile Libyanın imdadına tak- vîye kıl'arlar göndermek cesaretini gös- teremiyorlar. Halbuki Sicilyadan mese- lâ Bingaziye kadar olan mesafe takri- ben 700 kilometredir. Sicilya - Trabi- luss garb arası ise yalnız 450 kilometre- den ibarettir. İngiliz harp gemilerinin ve ka- filelerinin İtalyan deniz ve hava kuv- vetlerinin tehditleri altında 1700 kilo- metre mesafeyi sık sık geçmelerine mu- kabil İtalyanlar bu 700 ve 450 kilomet- reyî, donanma himayesinde büyük ka- filelerle geçmeye cesaret edemiyorlar. İtalya ile Trabluss garb arasındaki mu- vasala, tek tük nakliye gemileri'ne an- cak kaçak ve kaçamak suretile yapıla- gelmiştir. Halbuki bütün İtalyan do- nanması, İngilizlerin yaptıkları gibi, bü- yük bir vapur kafillesile oraya, hatba 100,000 kişiyi bir seferde dökülebilir. Fa- kat zayıf korkusu, taarruz ruhunun

Bu gün onun imdadına koşmaz, öte- kilerin peşinden segirtip yatağının ba- scısına oturarak, mükemmel surette yü- rüdükünü, muhakkak surette iyi olaca-ğını söyleyip yalan atarak onu teskin etmezse, ne zaman ederim? Fakat, bu nevidane yalanı söylemeye cesaretim kalmamıştır. İçime korku girdi, o yal- varan, ısrarlı gözlerden, bu vahşi ka- lın sabırsızlığından, hâkim olamadığını o yeistim, müthiş bir korku. Ne ye pa- gıtımı düşünmeden, kılıcımı ve kaske- timi kaptım. Üçüncü ve son defa ola- rak, bu evden, bir katil gibi kaçtım.

Şimdi havaya ihtiyacım var, bir yu- dum hava! Boğuluyorum. Ağaçların ara- sında, gece, o kadar boğucu mu, yoksa fazla ile içtiğim şarabın tesiri mi bu? Ceketim, vücudümü, müthiş surette si- kayor, yakamı acıyorum; kaputum, o- muzlarıma o kadar ağır geliyor ki onu da çıkarmak istiyorum. Hava, bir yu- dum hava! Sanki kanım, derimden di- şarı fışkırmak istiyor: kulaklarım uğul- dayıyor, gülm gülm ötüyor. Hâlâ, kol- tük değneklerinin o menhus gürlütüsü- nü mü istiyorum, yoksa şakaklarım mı atıyor? Hem, niçin koşuyorum? Ne olduydu? Düşünmeğe gayret edeyim. Hakikaten ne olduydu? Evet, eheste a- heste, sükkunette düşünüyem, kulaklarım- daki bu gümbürtüyü dinlemedim! Evet, nişanlandım... Hayır, beni nişanladılar... Ben bunu istemiyordum, akıma bile gel- tirmemişim... Halbuki nişanlandım, şimdi, baklıyım... Hayır... Doğru değil, İhtiyara: İyi olduğu zaman, demiştim.

zâfı, bu gibi teşeb- bülere mâni olmak- tadır.

İtalyan amiralı Oscar di Giambe- rardino, kitabının "Taarruz" faslında

Taarruz, muhakkak ki sevk kulceyi hareketlerin en müstemsir ve kat'î netice temin edebilen tek şeklidir. Taarruzla, harekâtta, ilk teşebbüsü elde bulundur- manın bütün faydaları temin olunur; manevra yapabilmek kabiliyeti elde e- dilir; uğranılacak tehlikeler ve muvaf- fakiyet şansları kolayca ölçülebilir; kendi irademin düşmana kabul ettirile- ri ve harekâtı tatbik ve icra edenlerin ma- neviyeti yükseltilir.

"Taarruz, asla, yalnız maddî üstün- lüğe sahip olan tarafta mahsus bir im- tiyaz değildir. Taarruza geçmek için ha- sıman daha yüksek gayretli ve daha veltâd fikirli olmak kâfidir. Ekseriya, iki muhasmadan maddeten daha kuv- vetli olan taraf, belki geniş menfaat- lerinin doğrudan mecburiyetlerle ya- hud ihtiyatlı davranmak nasihatlerle sıkışarak veyahud da dimağı ve ruhi kuvvetleri mahdud bir kumandan ta- rafından idare edilecek düşmanın sevk ve idaresine, ister istemez, tâbi olur ve elindeki kuvvetlerin üstünlüğünden tam istifade bakımından en uygun ol- mayan ve yapmak istemediği cevap ver- mekte mecburiyetinde kalır. Taarruza geçmek kararında, kumandanın seçiye- sinin de büyük tesiri olmakla beraber, aşağıdaki amiller de müessirdir:

"Daha itinalı ve daha emniyetli ha- zırlıklar; sayıca daha az olsa dahi ih- tiyaca daha uygun vasıtalarla malikiyet; münasib bir coğrafi vaziyet; darülmü- kâta deniz üslerinin istifadesi vaziyeti; tabikatta müessiriyet ve sür'at; grup kumandanlarından alelele erlere va- rıncaça kadar bütün muharibelerin ü- yakat, talim ve terbiye, irade kuvveti ve fedakârlık hassalarının semeresi."

Demek ki İtalyanlar da taarruzun kıym- etini müdriktiler ve amiralin saydığı amillerin bir kısmı İtalyanlarda vardır.

O halde, İtalyan donanması neden, ta- arruzi bir ruhla hareket edemedi. Fran- sa aradan çekildiği zaman, İngiliz do- nanmasının, Akdenizde, sayı bakımın- dan 600,000 tona yaklaşan İtalyan do- nanmasına nazaran, bir zâf anı geçi- rdiği muhakkaktır. Fransız zirhî filosu, bir İngiliz hücumu salı haricine çıkı- rılmadan biraz evvel veya tam bu sı- rada, İtalyan başkumandanlığı ikisi yep- yeni 6 zirhîsinin, 7 ağır kruvazörünün, 14 hafif kruvazörünün, 61 muhribinin, 65 torpido botunun, 105 denizaltısının ve 62 hücum botunun denize çıkmağa ha- zar olanlarını her birden toparlayıp ne- den İskenderiyedeki İngiliz filosuna ta- arruz etmedi?

Meselenin ruhunu bu sualın cevabı teşkil eder ve bu suale bizim bulduğ- muz cevab şudur:

İtalyan donanması, İngiliz donanma- sının kendisinden üstün ve yüksek ol- duğunu, onunla başa çıkamayacağını, onu yenemeyeceğini kabul etmiştir.

Bu, bir ruh, bir iman, bir manevi- yat meselesidir: frenklerin "Complex d'infiriorité" dedikleri şeydir. Bu tabiri "Kendini hor ve hakir görme" diye tercime etsem, bilmem, doğru olur mu?

Pehlivan veya boksör vardır ki kar- şısındaki hasmın kendisine üstünlüğü- nü önceden kabul eder ve "Yenilece- ğim" diye korka korka er meydanına çıkar ve belki de galib geleceği halde mağlûb olur; kendisinin zâfını, hasmın- dan aşağılığını kabul etmekle mağlûb- yeti de önceden kabul etmiştir.

İtalyan denizcileri de, başkumandan- ları da dahil olmak üzere, İngilizlerin kendilerinden üstün olduğunu kabul et- mişlerdir. İtalyan ve İngiliz harp ge- mileri arasında vuku bulan her çarpışma- da, İtalyanların sayıca ve sür'atçe üs- tün olmalarına rağmen kaçmaları, bu

Hatay barında tuhaf bir hâdis

Hesap görülürken bir- denbire ışıklar söndü, müşterinin cüzdanı sırıa kadem bastı

Evvelki gece Beyoğlunda «Hatay» barında bir hâdis olmuştur.

Ankara taahhüd işleri yapan Ahe- med isiminde bir zat, arkadaşları Mustafa ile birlikte bara gelmiş, iki kadınlâ be- raber bir masa başına oturup içmiş- lerdir. Geceyarısı, Ahmed, hesabı iste- miş, on sekiz liralık bir masraf ö- demiş. Bunu müteakib birdenbire e- lektrikler sönmüştür. Müşteri «aman para cüzdanım alındı» diye bağırır. Birkaç dakika sonra elektrikler tekrar yanınca, bar sahibi ve müstahdemle- ri müşterisi arasında hararetle bir münaka- şa başgöstermiştir. Müşteri, 500 lirası- nın çalındığını iddia etmiş, diğerleri, böyle bir iş yapılmadıklarını söyleyerek protestoda bulunmuşlardır. Kavgâ, bo- ğuşma şekline almış, gürlüti patırdıya polisler koşmuş, hepsini karakola gö- türmüştür. Daha önce, müstahdemle- ren biri para cüzdanını yerde bulduğu kaydile müşteriye vermiş, diğer taraftan sahne halısı altından da bir miktar para meydana çıkarılmıştır. Bu suretle 389 lira bir araya getirilmiştir. Ahmed, bar sahibi ile müstahdemler tarafından dövüldüğünü, bar sahibi de bilâkis ken- disine Ahmedin yumruk attığını söy- lemishlerdir.

Müddeiummülke dün akşam Sul- tanahmed birinci sulh ceza mahkeme- sine yollanan 9 kişi, sorguya çekilmiş- tir. «Hatay» barının sahibi Hakkı Bay- rakdarla kasadamları Zihni Torpil, Ko- ğo Sini, garsonların şefi Salih Egem, garsonlardan İbrahim Akgül, Serkis Tozkoparan, Ali Kılıç, Mehmed Kara- han ve Nuri yelkenli, sorguya çekilen- lerdir. Kendileri, kapama saatı gel- diğinden elektrikliğin kısmen söndü- rüldüğünü, müşterinin buna kızdığını, o sırada kaybolduğunu söylediği para cüzdanının yerde bulunarak kendisi- ne verildiğini, buna rağmen müşterinin mesele çıkardığını ileri sürmüşlerdir. Şikâyetçi Ahmedin, üzerine hücum e- dildiği ve karanlıkta meçhul bir el ta- rafından para cüzdanının zorla alindi- ği iddiasını ortaya atmıştır.

Hâkim Reşid Nomer; bütün bu bar menasublarının fotoğrafı ikametgâh ve- sikasına bağlanarak, serbest bırakılma- larına, tahkikatın yürütülmesi için dos- yanın müddeiummülğe geri yollan- masına karar vermiştir.

YENİ ESERLER

Ufuk Cezgisi

Genc fikir adamlarımızdan Yunus Kâzım Köni yeni bir şiir kitabı nesret- miştir. Flâtı 50 kuruştur. Ve tevzi yeri Yeni Adam Gazetesi idare evidir.

Bu akşam SÜMER sineması 1940 harbinin ilk ve hakiki büyük filmi olup

MIREILLE BALIN ERIC V. STROHEIM ve JEAN GALLAND tarafından emsalsiz bir tarzda yaratılan

TEHDİD

Heyecan... Harb... Casusluk ve Aşk... Halihazır vak'a ve hâdiselerinli tasvir eden harikulâde şaheseri takdim ediyor.

Programa ÇOK MÜHİM BİR İLÂVE:

TAYYARE ile gelen YAKIN ŞARK DÜNYA HARB HAVADİSLERİ: Londra'nın bombardmanı — Londra'da düşürülen Alman tayyareleri... Bay Çorçil'in müdafaa terbitatı teftiş... Atınaya gelen İtalyan esirleri ve Atınaya yapılan senlikler... Arnauvduğa mütemadi Yunan asker sevkiyatı... Yunanlıların Arnauvduktaki ilerle- meleri... GÖRİCENİN ZAPTI İÇİN HÜCUMLAR... Yunan ordusunun GÖRİCİYE girişi ve halk tarafından sevince karşılanması... Yunanlıların İtalyanlardan aldıkları harb levazımı.

Bu akşam için yerlerinizi evelden aldınız.

DIVRIKTE Rıza Arslan Kitabevi Bilûmum gazeteler bayii

iddiamızın delillerini teşkil eder. Böyle imanı zayıf bir ordu veya donanma için, kat'î neticeyi istihlak edilebilecek sure- te ciddi bir taarruza geçmeğe ve mu- zaffer olmağa imkân yoktur.

ABİDİN DAVER

Merhametten Maraz

Yazan: Stefan Zweig

68

Türkçeye çeviren: Hamdi Varoğlu

Merhametten Maraz... rinde, yarı örtülü bir pencerenin arka- sında, bir petrol lambasının ışığı yanı- yor. Halı hatırlayorum, burası, varo- larla ki meyhane. Yık arabacıları, sa- bahayın isminak için, buraya uğrayıp şnaps içiyorlar. Girip bir bardak su, ya- hud bir alkol içsem. Evet, gireyim, ne olursa olsun bir şey içeyim. Daha fazla düşünmeden, susuzluğum ölen bir kim- se gibi hırsla kapıyı ittim.

Adi nevinden bir bütün kokusu ge- nime doldu ve boğazımı tıkadı. Dibde, şişeler dizili tezgâhı görüyorum. Tezgâ- hın önünde bir masa var, etrafına iş- çiler dizilmişler, kâğıd oynuyorlar. Bir Ühân neferi, arkası bana dönük, tezgâ- ha yaslanmış, meyhane kadını şaka- laştırıyor. Hava cereyanını hissedip dö- nüyor, fakat döner dönmek, ağza, kor- kudun, bir karşı geliyor. Derhal doğ- ruluyor, topuklarını birleştiriyor. Ni- çin bu kadar korktu? Ha, evet! Her ha- lakat, meyhaneyi teftiş geldiği mi zannet- miş olacaktı. Çoktanberi kuşlaya dönüp yatağına yatmış olmalı lazımdı. Mey- hanecî kadın da, endişe ile bana baki- yor, ameleler, bir lâhza, oyunlarını bi- rakıyorlar. Halimde, mutlaka, nezari

ÇOCUK ESİRGEME KURUMU ÇOCUK KÜTÜBHANESİ, ÇOCUK DISPANSERİ

Menfaatine: Bu akşam saat 20:30 da FRANSIZ Tiyatrosunda MÜSAMERE

ÇOCUK KOROSU — MİKİ CAZ — RİTMİK ÇOCUK DÂNSLARI — SEHİR TİYATROSU artistleri tarafından temsil — Varyete numaraları Her istikamete nakil vasıtaları temin edilmiştir.

Türke muhabbet... Türkiye tahassür ve Türk inkılâbına hayranlık mevzulu

BÜYÜK BİR ŞARK FİLMİ BİR TÜRKİYE GÖNÜL VERDİM

Kahramanlık, Aşk... Heyecan... İhtikam ve Zafer... Bugüne kadar eşik ve emsali görülmemiş TÜRKÇE SÖZLÜ, TÜRK MUSİKİLİ muazzam bir san'at harikası... Memleketimizin en büyük musiki üstadlarının ve en güzel san'atkarlarının istikraki tertib olunmuştur.

Pek yakında TAKSİM sinemasında

BU AKŞAM SARAY SİNEMASI

Sinemanın iki büyük ve dehakâr yıldızı CLAUDETTE COLBERT HENRY FONDA'yı

Foks Şirketinin en büyük ve şahane eseri olan

VAHŞİ KOŞU

Filminde takdim ediyor. Evkâlâde bir figüran kadrosile zengin ve muazzam mizansenlerle çevrilmiş tamamen renkli. Aşk ve kahramanlık timsalidir.

Bu akşam için yerlerinizi evelden aldınız.

Amerikanın en parlak yıldızlarının yarattığı sönmez bir san'at güneşi Bu perşembe akşamı LÂLE de doğacak

Dünyaya şaheserler... Sinema âleminde zafer abideleri hazırlayan İRENNE DUNNE ve GARY GRANT'ın

Son muvaffakiyetleri olan Fransızca

GEL BARIŞALIM

Senenin en büyük süper filmidir.

Bu akşam SÜMER sineması 1940 harbinin ilk ve hakiki büyük filmi olup

MIREILLE BALIN ERIC V. STROHEIM ve JEAN GALLAND tarafından emsalsiz bir tarzda yaratılan

TEHDİD

Heyecan... Harb... Casusluk ve Aşk... Halihazır vak'a ve hâdiselerinli tasvir eden harikulâde şaheseri takdim ediyor.

Programa ÇOK MÜHİM BİR İLÂVE:

TAYYARE ile gelen YAKIN ŞARK DÜNYA HARB HAVADİSLERİ: Londra'nın bombardmanı — Londra'da düşürülen Alman tayyareleri... Bay Çorçil'in müdafaa terbitatı teftiş... Atınaya gelen İtalyan esirleri ve Atınaya yapılan senlikler... Arnauvduğa mütemadi Yunan asker sevkiyatı... Yunanlıların Arnauvduktaki ilerle- meleri... GÖRİCENİN ZAPTI İÇİN HÜCUMLAR... Yunan ordusunun GÖRİCİYE girişi ve halk tarafından sevince karşılanması... Yunanlıların İtalyanlardan aldıkları harb levazımı.

Bu akşam için yerlerinizi evelden aldınız.

DIVRIKTE Rıza Arslan Kitabevi Bilûmum gazeteler bayii

iddiamızın delillerini teşkil eder. Böyle imanı zayıf bir ordu veya donanma için, kat'î neticeyi istihlak edilebilecek sure- te ciddi bir taarruza geçmeğe ve mu- zaffer olmağa imkân yoktur.

ABİDİN DAVER

Merhametten Maraz

Yazan: Stefan Zweig

68

Türkçeye çeviren: Hamdi Varoğlu

Merhametten Maraz... rinde, yarı örtülü bir pencerenin arka- sında, bir petrol lambasının ışığı yanı- yor. Halı hatırlayorum, burası, varo- larla ki meyhane. Yık arabacıları, sa- bahayın isminak için, buraya uğrayıp şnaps içiyorlar. Girip bir bardak su, ya- hud bir alkol içsem. Evet, gireyim, ne olursa olsun bir şey içeyim. Daha fazla düşünmeden, susuzluğum ölen bir kim- se gibi hırsla kapıyı ittim.

Adi nevinden bir bütün kokusu ge- nime doldu ve boğazımı tıkadı. Dibde, şişeler dizili tezgâhı görüyorum. Tezgâ- hın önünde bir masa var, etrafına iş- çiler dizilmişler, kâğıd oynuyorlar. Bir Ühân neferi, arkası bana dönük, tezgâ- ha yaslanmış, meyhane kadını şaka- laştırıyor. Hava cereyanını hissedip dö- nüyor, fakat döner dönmek, ağza, kor- kudun, bir karşı geliyor. Derhal doğ- ruluyor, topuklarını birleştiriyor. Ni- çin bu kadar korktu? Ha, evet! Her ha- lakat, meyhaneyi teftiş geldiği mi zannet- miş olacaktı. Çoktanberi kuşlaya dönüp yatağına yatmış olmalı lazımdı. Mey- hanecî kadın da, endişe ile bana baki- yor, ameleler, bir lâhza, oyunlarını bi- rakıyorlar. Halimde, mutlaka, nezari

RADYO

Bu günkü program

21/1/1941 SALI

8,00 Program	18,30 Konuşma
8,03 Haberler	18,45 Müzik
8,18 Müzik (Pl.)	19,00 Müzik
8,45 Yemek lis.	19,30 Haberler
★	19,45 Fasil heyeti
12,30 Program	20,15 Rad. Gazet.
12,33 Müzik (Pl.)	20,45 Koro
12,50 Haberler	21,30 Konuşma
13,05 Müzik (Pl.)	21,45 Orkestra
13,20 Müzik (Pl.)	22,30 Haberler
★	22,45 Orkestra
18,00 Program	23,00 Caz (Pl.)
18,03 Caz (Pl.)	23,30 Kapanış.

Doğum

Sadrazam Mustafaapaşa hafidi ve ü- merayı bahriyeden merhum Hamdi Bay mahdumu yüksek mühendis Cemal Ka- ru'ın bir oğlu dünyaya gelmiş oldu- ğuna memnuniyetle haber aldık. Mem- lekete kıymetli şahsiyetler yetiştirmiş bu büyük ailenin en yeni yavrusuna uzun ömürler diler efradı ailesine ve ana babasına candan tebriklerimiz su- narız.

İrtihal

Nafia Vekâletü Yapı ve İmar iş- leri fen heyeti yüksek mühendis- lerinden Mehmed Ali Artemel genc yasında tutulduğu hastalıktan kurtul- lamayarak 16/1/1941 perşembe günü te- davi edilmekte olduğu Ankara nümu- ne hastanesinde ölmüştür.

Çok kıymetli bir fen adamı, aynı za- manda temiz ve faziletkâr bir genc o- lan Mehmed Alinin genc yasında ölü- mü ailesi ve bütün arkadaş ve meslek- daşlarını teessüre boğmuştur. Merhu- mün ailesine ve arkadaşlarına başsağ- lığı dileriz.

Emekli süvari Albayı Aziz Ataçeri vefat etmiştir. Cenazesi bugün saat 15 te Bakırköyde Bağlar caddesi - deki köşkten kaldırılarak Bakırköy camiiinde namâz kılınacak ve Bakır- köy mezarlığına defnedilecektir. Allah rahmet eylesin.

Bütün bir şehir dehşet içinde... Polislin bütün gayretleri bosa gidiyor... Bir günde dört cinayet...

Bu cinayetleri kim meydana çıkaracak ?

ALKAZAR SİNEMASININ YARIN

MATİNELERDEN İTİBAREN Göstermeğe başlayacağı

HAFİYE KÖPEK

Filminde bütün bunları görece- siniz. Cenc ve emsalsiz san'atkar

TİM HOLT

ile A S isimli hafife köpek taraflarından

En çok beğenilen TÜRK filmi

KAHVECİ GÜZELİ

Bugün matinelere SARAY ve İPET' de

Bu akşamdan itibaren PERŞEMBE günü son matineye kadar

Yalnız İPEK sinemasında gösterilecektir.

Ah, bu merhamet, bu mel'un merha- met! Fakat alaydikiler bunu anlamıya- caktılar, arkadaşlarımdan hiç birisi bun- anlamıyacaktı. Steinhübel, Balinay için ne demişti: «İnsan kendini satınca, hiç değışle pahalıya satılmaz.» Aman yara- bî, ne diyecekler? Bu şeyle... Bu mah- lûka neye olup da nisanlanabildiğini, ben kendim de bir türlü anlayamıyo- rum.

Hele Daisy hala bunu ıstırte... Kur- naz kadındır, kannaz, şakaya geizme- Asalet ve şan bahislerinde üstüne adam yoktur, derhal Gotta'yı karıştırıcaktı. Kekesalvanın adı, vaktile Lammal Kan- nitz olduğunu